

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 10 april 1894, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af § 4 i gällande stadgar för Riksdagens bibliotek.

(R. A.)

Rörande de tider, hvarunder Riksdagens bibliotek skall hållas tillgängligt, föreskrifves i § 4 mom. 1 af de vid 1882 års riksdag fastställda stadgar för nämnda bibliotek följande:

»§ 4.

Mom. 1. Den del af biblioteket, som finnes i sjelfva bibliotekslokalen, hålles tillgänglig:

a) under riksdag för riksdagsmän, äfvensom för de i Riksdagens och kamrarnes kanslier samt hos utskotten anstälde tjänstemän, hvarje söcknedag från klockan tio förmiddagen till klockan två eftermiddagen och från klockan fem till klockan sju eftermiddagen samt i öfrigt å tid, då plenum pågår i någondera af kammaren;

b) under den tid statsrevision pågår, för statsrevisorerna och hos dem anstälde tjänstemän, samt under kyrkomöte för dess ledamöter

Bih. till Riksd. Prot. 1894. 4 Saml. 1 Afd. 25 Häft. (N:o 38).

och tjänstemän, å tider, som fullmäktige i riksgäldskontoret efter derom af revisorerne eller kyrkomötet gjord framställning ega bestämma;

c) under den tid riksdag, statsrevision eller kyrkomöte icke pågår, tre söknedagar i veckan å tider, som fullmäktige i riksgäldskontoret bestämma.»

I en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 68) har herr *A. Bokström*, med hvilken herrar *C. W. Collander* och *A. Wiklander* instämt, hemställt,

dels att § 4, mom. 1 a) i ofvannämnda stadgar måtte erhålla följande lydelse:

»Den del af biblioteket, som finnes i sjelfva bibliotekslokalen, skall hållas tillgänglig:

a) under riksdag för riksdagsmän äfvensom för de i Riksdagens och kamrarnes kanslier samt hos utskotten anställda tjänstemän hvarje söckendag från klockan nio förmiddagen till klockan nio eftermiddagen samt i öfrigt å tid, då plenum pågår i någondera kammaren;» och

dels att fullmäktige i riksgäldskontoret måtte bemyndigas att såsom riksdagskostnader bestrida den ökade utgift, som genom den här ofvan föreslagna utsträckningen af tiden för bibliotekets öppethållande kan finnas oafvisligen nödig och som torde kunna inskränkas till arfvode under omkring fyra månader årligen åt en amanuens åt bibliotekarien jemte någon tillökning i vaktmästarens vid biblioteket aflöning.

Till stöd för denna framställning har motionären hufvudsakligen anfört: att Riksdagens dyrbara och rikhaltiga samt för riksdagsarbetet synnerligen värdefulla bibliotek reglements enligt vore stängdt under vissa af arbetsdagens timmar, som lämpligen kunde användas för inhemtande af erforderliga upplysningar ur der förvarade handlingar; att om än olägenheterna af nämnda reglementering blifvit till någon del afhjelpa genom tillmötesgående från bibliotekariens sida, så qvarstode dock, att den nu bestämde tiden för bibliotekets öppethållande vore allt för knappt tillmätt, för att biblioteket skulle kunna af riksdagsmännen i allmänhet med fördel användas och för att detsamma skulle kunna göra det gagn, som dermed torde vara afsedt; att särskildt för dem af Riksdagens ledamöter, som hade att deltaga i utskottens arbeten och som i följd deraf hade svårare att välja sin tid för besöken i biblioteket, de nuvarande tidsbestämmelserna vore mindre lämpliga; att ledamöterna i utskotten visserligen vore i regeln om eftermiddagarne fria från

sammanträden i utskotten och skulle sålunda kunna emellan klockan fem och sju eftermiddagarne besöka biblioteket, men att en vandring till riksdagshuset denna tid af dagen för detta ändamål ofta nog kunde vara ett allt för tidsödande besvär för att kunna medhinnas.

Fullmäktige i riksgäldskontoret, hvilkas yttrande öfver motionen utskottet begärt, hafva i ämnet anført följande:

»Bibliotekskokalens stängning under några timmar midt på dagen torde, på sätt motionären anmärkt, vara en olägenhet, som bör afhjelpas. Då emellertid, enligt hvad fullmäktige inhemtat, biblioteket hittills varit jemförelsevis ringa besökt före klockan half 11 förmiddagen och efter klockan 6 eftermiddagen, synes den af motionären föreslagna tid väl lång. Fullmäktige hålla före, att om biblioteket hölles tillgängligt från klockan tio förmiddagen till klockan sju eftermiddagen, eller oafbrutet under nio timmar om dagen, sådant skulle vara fullt tillräckligt. En utsträckning af tiden till tolf timmar om dagen torde för öfrigt icke kunna genomföras utan anställande under riksdag af en extra vaktmästare vid biblioteket, hvilken vaktmästare dock, till följd af sin obekantskap med de med befattningen förenade göromål i biblioteket icke skulle fylla sin plats.

Den af fullmäktige förordade förlängning af tiden för bibliotekets öppethållande lärer dock medföra, att under riksdag måste anställas en amanuens åt bibliotekarien. Aflöningen för denne amanuens hafva fullmäktige ansett icke behöfva öfverskrida det arfvode, som utgår till kanslisterna hos kamrarne, och torde derfor kunna sättas till högst 5 kronor om dagen. Med afseende å den betydligt ökade tjenstgöring, som skulle komma att fordras af bibliotekets vaktmästare, anse fullmäktige dennes aflöningsförmåner böra höjas, och få fullmäktige i sådant hänseende föreslå, att vaktmästaren vid Riksdagens bibliotek förutom sin aflöning enligt faststald stat tilldelas ett arfvode af 2 kronor 50 öre om dagen under den tid, Riksdagen är samlad.»

Lika med fullmäktige i riksgäldskontoret anser utskottet, att om biblioteket under riksdag hölles öppet hvarje söckendag från klockan 10 f. m. till klockan 7 e. m., denna tid af nio timmar om dagen skulle visa sig fullt tillräcklig. En dylik utsträckning af bibliotekstiden synes emellertid, på sätt så väl motionären som fullmäktige erinrat, icke kunna genomföras, utan att till bibliotekariens biträde under riksdag anställas en amanuens samt vaktmästaren vid biblioteket, hvilkens

tjenstgöringstid skulle blifva icke obetydligt förlängd, erhåller någon ökning i honom tillkommande aflöningsförmåner. Mot hvad fullmäktige i riksgäldskontoret i dessa hänseenden föreslagit, har utskottet icke funnit annat att anmärka, än att det föreslagna extra arfvodet åt vaktmästaren, 2 kronor 50 öre om dagen under den tid, Riksdagen ärsamlad, synes väl högt. För tre timmars ökad daglig tjenstgöringstid för denne vaktmästare, torde ett extra arfvode af 1 krona 50 öre om dagen utgöra en lämplig ersättning.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må besluta:

1:o) att § 4 mom. 1 af gällande stadgar för Riksdagens bibliotek skall erhålla följande förändrade lydelse:

§ 4.

Mom. 1. Den del af biblioteket, som finnes i sjelfva bibliotekslokalen, hålles tillgänglig:

a) under riksdag för riksdagsmän, äfvensom för de i Riksdagens och Kamrarnes kanslier samt hos utskotten anstälde tjenstemän, hvarje söknedag *från klockan tio förmiddagen till klockan sju eftermiddagen* samt i öfrigt å tid, då plenum pågår i någondera Kammaren;

b) under den tid statsrevision pågår, för Statsrevisorerne och hos dem anstälde tjenstemän, samt under kyrkomöte för dess ledamöter och tjenstemän, å tider, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret efter derom af Revisorerne eller Kyrkomötet gjord framställning ega bestämma;

c) under den tid riksdag, statsrevision eller kyrkomöte icke pågår, tre söknedagar i veckan å tider, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret bestämma.

2:o) att Fullmäktige i riksgäldskontoret skola ega att under riksdag vid Riksdagens bibliotek anställa en amanuens med arfvode af högst fem kronor om dagen samt att tilldela vaktmästaren vid biblioteket,

förutom hans aflöning enligt fastställd stat, ett extra arfvode af en krona 50 öre om dagen, under den tid, Riksdagen är samlad.

Stockholm den 10 april 1894.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

af herrar *L. Jönsson, N. Petersson, A. P. Danielsson* och *N. Nilsson*.
